

VAN BOMBING BITCHES tot Beautiful Babes

TEKST JOLANDE BASTIAANS
FOTOGRAFIE GEEKE VAN DIJCK

Yes We Can Clinics opende onlangs een nieuwe, prachtige en grotere locatie om nóg meer jongeren een helpende hand te bieden. Dat doen ze dan weer wél volgens het oude recept. Met respect, geduld en openheid. In de kliniek zitten opvallend veel jonge meiden met ook een liefdesverslaving. 'Ik ben heel erg afhankelijk van wat jongens van me denken. Daarom heb ik seks met ze.'

Diep in het zuidelijke deel van de Ardennen, verscholen tussen de onwaarschijnlijk groene heuvels van de Belgische provincie Luxemburg, ligt een eeuwenoude abdij. Ooit in 1153 geschonken door de eigenaar van het land aan de monniken die er als tegenprestatie een opvangplaats voor pelgrims, reizigers en armen van moesten maken. Nu loopt de rijksweg vlak langs de voorkant van de oude hoeve, maar aan de achterkant strekt het ongerepte woud zich kilometers ver uit. Hier en daar alleen onderbroken door rivieren en dorpen.

Anno 2013 is de abdij het nieuwe onderkomen van de kinderen van Yes We Can Clinics (YWCC). Voor 72 Nederlandse jongeren in de leeftijd van 13 tot 21 jaar, met onder andere gedragsstoornissen, -problemen en verslaving is het oude pelgrimsoord in veel gevallen het laatste redmiddel. Jan Willem Poot is de oprichter en bestuurder van de kliniek. 'Wij hebben deze nieuwe locatie geopend omdat we hier ruimte kunnen bieden aan aanzienlijk meer jongeren. We hadden oplopende wachtlijsten, die we natuurlijk niet willen. Daarnaast hebben we op deze locatie nog meer ruimte voor onze buitensport activiteiten, want dat is een belangrijk onderdeel van onze behandeling. Bovendien kunnen we hier de jongeren alle rust, vrijheid en veiligheid bieden die ze nodig hebben.'

GEËEN SEKS, DRUGS EN ALCOHOL

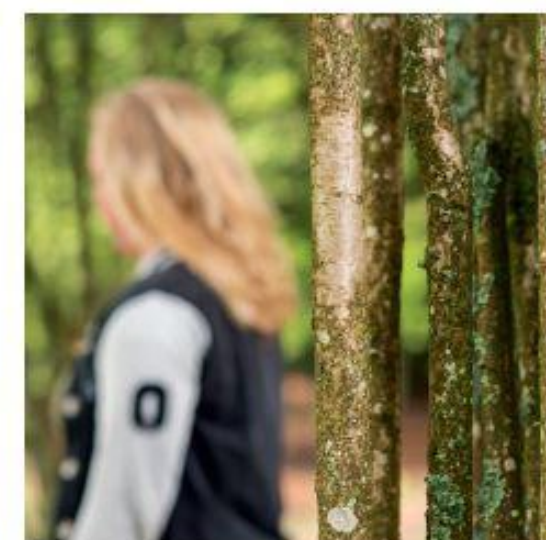
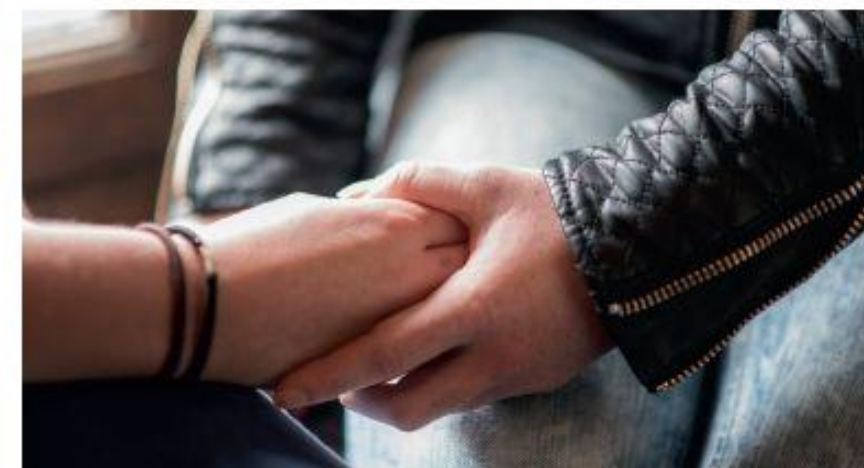
In het oude klooster hangt een rust die je niet verwacht bij een tijdelijk thuis voor 72 jongeren met autoriteitsproblemen. Dat heeft vooral te maken met de manier van behandelen en de organisatiestructuur. De kinderen hebben een overvol programma van 's ochtends 7 uur tot 's avonds 10 uur, dat bestaat uit lichaamsbeweging, allerlei vormen van therapieën - waaronder cognitieve gedragstherapie, groepstherapie en individuele therapie, drie maaltijden per dag, outdoor activiteiten en groepsbijeenkomsten. De jongeren hebben daarnaast nog net tijd om hun kamer op te ruimen en een paar keer per dag een sigaretje te roken. Om het voor iedereen overzichtelijk te houden én om het maximale rendement uit de therapieën te halen, is de groep onderverdeeld in zes basisgroepen. Eenmaal per week is er een community meeting, waarbij alle cliënten en het grootste deel van de staf aanwezig zijn. Deze ochtend zijn er zes nieuwe jongeren. Het doel van de bijeenkomst is onder meer om duidelijk te krijgen wat er verwacht wordt van de jongeren en wat zij kunnen verwachten van YWCC. Rechten, plichten en duidelijkheid, dus. De community meeting vindt plaats in de prachtige enorme centrale ruimte van de abdij. De jongeren en de staf nemen plaats voor een immens grote vuurplaats, waarboven drie opgezette hertenkoppen welwillend op de groep neerkijken. Hoofdcounselor Bram Knibbeler leidt de meeting. Om de beurt lezen de deelnemers de regels van de kliniek voor. Stelen mag niet; zoenen, dealen, flirten, ongepaste kleding en vechten ook niet. Hiervoor geldt: één waarschuwing. Alcohol, drugs en seks zijn uit den boze. 'Word je daarop betrapt, is het einde verhaal en krijg je een enkele reis richting Nederland,' verkondigt Bram.

NIET FLIRTEN

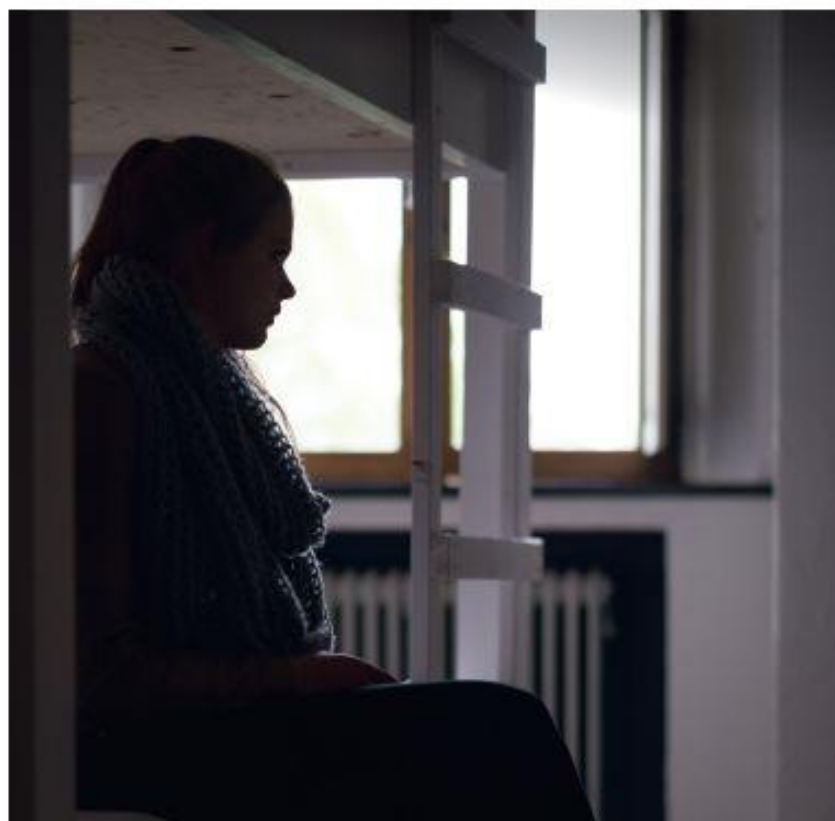
Later die ochtend schuiven we aan bij een groepssessie van één van de groepen. In een ruimte zitten elf jongeren in een kring, zeven jongens en vier meisjes. Een verdeling die representatief is voor de hele verhouding jongens/meisjes. Naast de elf kinderen zitten er vier hulpverleners bij de sessie. Hier wordt duidelijk de taal van de jongeren gesproken. Het gefuck is niet van de lucht. Duidelijke taal die meteen bij hen binnenkomt. Caitlin leest in tranen een schadebrief voor van haar vader. Tim vertelt dat er weer contact is geweest met een oude vriend, een niet-gebruiker. Een jongen in een korte broek zegt dat hij nog altijd onzeker is over zijn lengte. Een meisje vraagt hulp aan de jongens. Ze wil heel graag op een 'normale' manier met hen omgaan. Normaal houdt in: niet flirten en zeker niet teveel over seks praten. Sam uit zijn angst voor het gesprek met zijn moeder die hij gaat bellen. Hij wil haar vragen waarom ze nooit iets deed wanneer zijn vader hem in elkaar sloeg. Alle emoties komen voorbij: angst, woede, onmacht, verdriet, blijdschap. Iedere jongere die wil, kan zijn of haar verhaal doen. Er wordt direct gereflecteerd door de groep en de hulpverleners. Rogier Buningh is de counselor van de groep. Rogier: 'De counselor is de gespreksleider, de aanjager van de groepstherapie en diegene die de jongeren prikkelt. En dat kan af en toe heel heftig zijn. Ze leren hier dat ze zich, willen ze hun problemen oplossen, moeten uiten. En met delen hebben ze stuk voor stuk de grootste moeite. Daarom is het nodig dat ze hiertoe worden aangespoord en uitgedaagd. Een counselor reageert alleen maar op het gedrag van de jongeren dat ze nu vertonen.' Een andere hulpverlener in de groep is de psycholoog, bij YWCC de behandelaar genoemd. De psycholoog behandelt de jongeren individueel en is ook altijd bij de groepstherapieën aanwezig. Om te weten wat er speelt, of iemand hard is aangepakt, of een cliënt zich durft te uiten en om te beoordelen hoe de jongere in het behandelproces staat.

WÉL KANSEN

Als de jongeren druk doende zijn met hun dagelijkse sessies, heerst er een abdijwaardige rust in de gangen en andere ruimtes. De kloostergang, compleet met gewelfd plafond en doorkijkjes naar buiten, doet nog het meest aan de oorspronkelijke functie van het gebouw denken. Nog steeds zouden schuifelende monniken in bruine pij hier niet misstaan. Wat nieuw is, zijn de foto's met positieve spreuken aan de muur. Ze bevatten allemaal dezelfde boodschap: veranderen kan! Jan Willem Poot legt uit welke jongeren in aanmerking komen voor behandeling in YWCC. 'De meeste jongeren worden behandeld voor gedragsstoornissen, een deel daarvan is ook verslaafd. Ze zijn bijna allemaal al bekend bij instanties als: Justitie, Jeugdzorg, reclassering en andere GGZ-instellingen. Zestig tot zeventig procent is al in de criminaliteit beland. De meeste van hen hebben indrukwekkende verhalen. Wij straffen hen niet; we geven ze kansen. Al zijn dat vaak wel de laatste kansen die ze krijgen. Voor de grootste groep is behandeling hier de laatste strohalm voordat ze uit huis geplaatst worden en/of naar een gesloten instelling moeten. Met de enorm intensieve behandeling die de jongeren hier krijgen, lukt het in de meeste gevallen wel om ze

weer op het rechte spoor te krijgen en om ze van hun verslaving af te helpen. Dat zijn kleine wonderdjes en daar doen we ons uiterste best voor. Alleen al hier op de abdij werkt 68 man personeel, waaronder 35 zorgprofessionals (psychiaters, psychologen, orthopedagogen en verpleegkundigen), 20 jongerencoaches en 6 counselors. Bovendien heeft vrijwel ieder lid van het personeel specifieke levenservaring die hen meer geschikt maakt voor het werken met deze jongeren.'

ALLES DRAAIDE OM SEKS

Een van de ijzige weekende verhalen komt van Sharon, een mooi vijftienjarig meisje uit het oosten van het land. Ze zit in YWCC voor gedragsproblemen en alcoholisme. 'Ik ben altijd al onzeker geweest en ik heb er altijd al ouder uit willen zien. In groep 7 van de basisschool gebruikte ik al make-up en kleedde ik me heel uitdagend. Roken doe ik sinds mijn tiende. Ik deed er alles aan om erbij te horen, maar door alles wat ik deed, hoorde ik nergens bij. Mijn klasgenoten pestten mij. Ze noemden me hoer en slet. Op mijn twaalfde leerde ik op Hyves Manuel kennen. Hij stuurde me berichtjes dat ik er goed uitzag. Ik was vereerd, want Manuel was al achttien. Al snel vertelde hij me dat hij pas een appartement had gehuurd in de stad en dat hij daar graag met me wilde afspreken. Bij dat appartement zijn we meteen in bed beland. Al heel gauw draaide alles om de seks en kwam ik erachter dat Manuel cocaïne dealde. Hij vroeg of ik hem wilde helpen door pakketjes af te leveren en envelopjes coke te vouwen. Daar in dat appartement begon ik met drinken en blowen. Ik werd daar op een dag zo ziek van dat ik zijn bed onder heb gekotst. Manuel reageerde daarop door me de trap af te gooien, me te schoppen toen ik beneden lag en me vervolgens de deur uit te duwen. Daarna mishandelde hij me vaker. Op een dag zat ik daar weer envelopjes te vouwen toen een

vriend van Manuel binnenkwam. Hij zei dat hij me een nachtje van Manuel mocht lenen en heeft me vervolgens verkracht. Ik heb hem geslagen en gekrabbeld, maar het hielp niets. Ondertussen ging het thuis steeds slechter met me. Ik spijbelde en was steeds vaker ziek van de alcohol. Mijn ouders zijn lief en echt geïnteresseerd in mij, maar ik durfde niets te vertellen.'

GROEPSVERKRACHTING

'Uiteindelijk heb ik het uitgemaakt met Manuel al heeft hij me nog heel lang bedreigd. Tijdens het uitgaan leerde ik Jerome kennen. Hij belde me op een avond in paniek op dat hij zijn stiefvader had neergestoken. Hij zocht hulp. Vanuit mijn huis zijn we met de bus naar de stad gegaan. In de bus duwde hij een pistool in mijn hand. Of ik dat even bij me wilde houden. In de stad kwamen we twee vrienden van hem tegen. Een van hen zei: 'Jij gaat met ons mee', terwijl ze me in een auto duwden en mijn telefoon afpakten. Ze reden naar een flat en het eerste wat me opviel was een tafel met alleen maar drank erop. Daar heb ik veel van gedronken en ik vermoed dat ze me ook gedrogeerd hebben. In die flat hebben ze me met zijn drieën verkracht. Nadien kon ik alleen nog maar huilen en kruipen, want lopen kon ik niet meer. Een bovenbuurvrouw kwam op de hertie af en heeft de politie gebeld. Die vond me op de bank. Ik heb drie gesprekken met de politie gehad maar uiteindelijk heb ik geen aangifte gedaan. Ik was nog te bang voor die groep. Daarna kwamen er steeds meer en steeds andere jongens. Met elk van hen had ik seks. De laatste jongen die ik tegenkwam dwong me weer te gaan dealen. Toen heb ik uiteindelijk alles tegen mijn moeder verteld. Ik kon niet meer. Mijn ouders hebben er voor gezorgd dat ik hier kon komen. Ik zit nu in mijn negende week. Ik heb een contactverbod met jongens en leer zelf mijn grenzen

'Een jongen stelde voor om geld te ruilen voor seks. Dat vond ik een goede deal. Ik had toch al seks met Jan en alleman en vond het heel handig om daar wat geld mee te verdienen'

te bepalen. Ik en mijn psycholoog - de eerste die ik écht vertrouw - hanteren de 'heilige meter', een soort bubbel om me heen waarbinnen alleen mensen mogen komen die ik toelaat. Dat werkt. Ik heb geleerd dat ik er wél toe doe. En ook dat ik helemaal geen alcohol nodig heb. Ik heb mijn ouders al gebeld met de vraag of alle alcohol uit huis mag. Gelukkig vonden ze dat geen enkel probleem. Ik weet nu dat er heel veel dingen zijn die ik wél kan. Ik wil graag mijn school afmaken en een wellness opleiding gaan volgen. Tot ik 21 ben, wil ik geen gedoe met jongens. Later wil ik graag een kindje en een hondje, maar wat ik het allerliefste wil is een gelijkwaardige relatie.'

LACHEN EN LOL

De eetzaal is net als de andere ruimtes van de abdij spartaans ingericht. Lange houten tafels met rechte stoelen, sober eetgerei - op de kleurige bakers na -, broodbeleg en op iedere tafel een pak dubbeltonder dwars gebakken brood. Ook in de refter heerst er orde en structuur, zonder dat het één moment op een strafkolonie lijkt. De sfeer is even gemoedelijk en ontspannen als in de gemiddelde schoolkantine. In de kliniek werken ook twintig jongerencoaches. Zij zijn het die de jongeren de hele dag bij hun dagelijkse activiteiten begeleiden en zorgen voor de veiligheid. Op de slaapkamers, tijdens het douchen, het sporten, het eten, het roken, de outdoor activiteiten en tijdens de psycho-educatie in de avonduren. Zij verheffen hun stem zelden. Wanneer zij de groep willen toespreken, gaan ze staan en ste-

ken hun hand op. Wanneer anderen dit zien, steken zij ook hun hand op. Net zolang tot het stil is en er een mededeling gedaan kan worden op normale gesprekstoon. 's Middags gaat een groepje mountainbiken onder leiding van coach en ervaringsdeskundige Robert. De een na de ander valt met het gezicht in de modder. Het lachen en de lol is er niet minder om. Robert: 'Buiten bewegen is heel belangrijk voor deze kinderen. Dat zijn activiteiten die ze in hun thuissituatie nooit ondernamen. Wij leren ze weer te genieten van sporten en de natuur.'

MET VIJFTIEN JONGENS ZOENEN

Mariëlle is een bloedmooi meisje van net achttien dat is opgenomen wegens gedragsproblematiek en een verslaving. 'Op mijn twaalfde kwam ik in de problemen. Toen begon ik met blowen. Al heel snel rookte ik iedere dag weed. Toen zijn ook de ruzies thuis begonnen. Toen ik veertien was kreeg ik een vriend die vier jaar ouder was. We woonden allebei nog bij onze ouders, al zat ik al heel gauw bijna altijd bij hem thuis. Hij claimde me heel erg. Ik mocht alleen nog maar met zijn vrienden omgaan. Op een gegeven moment ging ik niet meer naar school en zat ik hele dagen op zijn kamer op hem te wachten en jointjes te roken. Ik denk dat ik 50 euro per dag wegpafte. Toen is denk ik mijn verslaving begonnen. Ik ben een paar keer vreemd gegaan en toen ik zeventien was, raakte het uit. Ineens had ik heel veel vrijheid. Die vulde ik in door heel veel met jongens mee te gaan. Op een gemiddelde avond zoende ik met tien tot vijftien jongens

Ouderprogramma

Het ouderprogramma van YWCC bestaat uit vier behandelingen van 3 uur die plaatsvinden op de locatie Eindhoven. De ouders maken dan kennis met het YWCC programma en ze wisselen ervaringen uit. Bart Luchsinger, senior counselor en coördinator van het YWCC ouderprogramma, legt uit dat ze middels systeemtherapie focussen op patronen die terugval in gedrag en gebruik in de hand kunnen werken. 'Door deze zichtbaar te maken, creëer je een omgeving waar het nieuw aangeleerde gedrag stand kan houden.

De ervaringen van ouders gebruiken we als kapstok om dit inzichtelijk te maken.' Halverwege de behandeling is er een belangrijke familiedag in de kliniek: de *No More Bullshit Day*. Jongeren maken dan echt schoon schip. Ze ondergaan intensieve groepssessies met hun ouders, waarbij ze zo open mogelijk zijn over wat ze allemaal hebben meegemaakt. Hier merken ouders vaak dat hun intuïtie goed was, maar dat ze die hebben weggedacht.' Het ouderprogramma is bedoeld om

de relatie tussen ouder en kind in balans te brengen. 'Ouders moeten leren inzien dat ze machteloos zijn, in die zin dat het herstel de verantwoordelijkheid van het kind is, niet van de ouder. Ik zeg altijd maar: een kind is altijd professioneel kind, want die hoeft niets anders te doen dan kind te zijn. Ouders zijn daarentegen altijd 'amateuroiders', want iedere ouder moet het steeds opnieuw proberen. Die erkenning is een belangrijk middel om het kind en de ouders weer te laten levelen met elkaar', aldus Luchsinger.

‘Een vriend van mijn vriend zei dat hij me een nachtje mocht lenen en heeft me vervolgens verkracht’

en had ik er met minstens eentje seks. Op een avond ging ik met een jongen mee die nog een paar tientjes van me kreeg. Hij stelde voor die tientjes te ruilen voor seks. Dat vond ik een goede deal. Ik had toch al seks met Jan en alleman en vond het heel handig om daar wat geld mee te verdienen.’

VERSLAafd GEBOREN

‘Later kreeg ik een pooier bij wie ik in huis klanten kon ontvangen. Hij was 28. Ik had drie tot zeven klanten per dag. Die betaalden 75 euro, waarvan ik er 50 zelf hield. De rest ging naar hem. Al mijn geld ging op aan drugs, weed, xtc en af en toe een lijntje. Totdat mijn moeder aan de bel trok omdat ze vermoedde dat ik aan de drugs was. Toen zijn we in Eindhoven op intake geweest. Ik heb hier heel erg hard aan mezelf gewerkt, al moet ik eerlijk zeggen dat ik dat vooral voor mijn moeder deed. Tot aan de familiedag. Toen is alles veranderd. Het bleek dat mijn moeder alles al wist: de drugs en de prostitutie. Daarnaast heeft ze mij toen ook een hele grote bekentenis gedaan. Ik ben namelijk verslaafd geboren. Zowel mijn vader als moeder was heroïneverslaafd. Mijn moeder heeft geen heroïne gebruikt tijdens de zwangerschap, maar methadon. Ik heb de eerste weken van mijn leven medicijnen gehad om ontwenningsverschijnselen tegen te gaan. Mijn moeder vertelde zelfs dat ze nog steeds methadon slikt. Allemaal dingen die ik nooit heb geweten. Wat ik hier geleerd heb, is dat ik nu een keuze heb. Ik kan kiezen voor het slechte: de weed, de xtc en de prostitutie. Of ik kan kiezen voor de goede dingen van het leven.’

GEWELDIG LEVEN

We krijgen een rondleiding van Derek van Enk, hoofd organisatie van de locatie Ardennen. Hij leidt ons langs de sportvelden in aanbouw, de grote visvijver en wijst ons op sporen van wilde zwijnen. ‘Er zit hier sowieso nog een heleboel wild. We zitten midden in de ongerepte natuur. Tien jaar geleden zwierf ik nog rond op de Amsterdamse wallen. Ik was crack- en heroïneverslaafd. Ik woog 56 kilo en miste enkele voortanden. Mijn vader overleed in die tijd. Hij is dood gegaan in de wetenschap dat zijn zoon een junk was. Dat doet zeer. Met hulp van anderen ben ik afgekickt en nu heb ik een geweldig leven. Ik heb een wereldbaan, een lieve vrouw en de leukste dochter die er is. Ik heb ongelooflijk veel en onherstelbare schade aangericht, waarvan ik veel nooit meer kan goedmaken. Het is één van mijn drives om dat bij deze jongeren te bepreken.’ De avond valt. Ook ’s avonds volgen de kinderen een programma. Deze avond organiseren zij zelf meetings. Ter voorbereiding op de tijd na de kliniek. Na de Yes We Can meeting staat Victoria (14) buiten een sigaretje te roken. ‘Ik heb dat ook,’ zegt ze zachtjes uit het niets. ‘Een liefdesverslaving. Ik ben heel erg afhankelijk van wat jongens van me denken. Daarom heb ik seks met ze. Mooie deal toch? Zij de seks; ik de aandacht.’

De dag zit erop. De jongeren gaan onder begeleiding van de coaches slapen. Doodmoe na een dag delen, sporten, huilen en leren. En morgen... begint het weer van voor af aan. Net zolang tot het kwartje valt. ■